

БІЛЯЇВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №2

НАКАЗ

31.10.2022

м.Біляївка

№155-о

Про організацію роботи щодо запобігання та протидії булінгу у ліцеї

На виконання Закону України від 18.12.2019 р. № 2657- VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», відповідно до листа МОН України від 29.01.2019 р., з метою запобігання та протидії проявам булінгу (цькування) у ліцеї,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити правила поведінки учнів Біляївського ліцею №2 (додаток 1).
2. Затвердити план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) (додаток 2).
3. Затвердити форму заяви про випадки булінгу (цькування) (додаток 3).
4. Затвердити процедуру подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування) та порядок реагування на них (додаток 4).
5. Затвердити порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) (додаток 5).
6. Відповідального за реєстрацію та процедуру подання заяв призначити заступника директора з виховної роботи Ковальову О.С.
7. Заступнику директора з виховної роботи (Ковальова О.С.)
 - 7.1. Довести зміст даного наказу до всіх працівників школи.
 - 7.2. Організувати роботу на виконання плану заходів щодо запобігання булінгу (цькування).
8. Класним керівникам:
 - 8.1. Ознайомити учнів відповідних класів із нормами чинного законодавства щодо запобігання булінгу (цькування) та із змістом даного наказу.
 - 8.2. Посилити контроль за дотриманням здобувачами освіти правил поведінки учнів Біляївського ліцею №2.
9. Заступнику директора з навчально- виховної роботи (Кирилюк Ю.М.):
 - 9.1. Забезпечити вчасне оприлюднення на веб- сайті школи інформаційних матеріалів щодо запобігання булінгу (цькування).
10. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор ліцею

Наталя КЛІМЕНКО

З наказом ознайомлені:

Касаткіна О.О.
Бондарчук Л.С.
Ковальова О.С.
Семчич Л.М.
Фіхтер Л.В.
Філіппова Т.В.
Волошина Т.А.

Салтановська І.Б
Лігостанська О.П.
Еліс Ю.О.
Дмитренко Т.Д.
Кирилюк Ю.М.
Шматко А.Г..
Сенюк В.І.
Щуренко О.В.
Геращенко П.Ф.
Шрамко І.В.
Халявіцька Н.І.
Курдогло А.В.
Грушко О.В.
Андрощук М.В.
Касаткіна О.О.
Креймер І.Ю.
Шматко І.І.
Дурбало О.С.
Бухтоярова Л.Ф.
Тямчик М.М.
Кліменко О.С.
Величко Р.О.
Топов М.Ф.
Купрацевич А.В.
Горділа О.В.
Славова А.В.
Подлесовська І.Є.
Курдогло А.В.
Шматко О.І.
Потелешенко Д.В.
Гарматюк Т.І.
Гриценко О.Е.
Груєва В.В.
Шамрай Л.А.
Бабич І.В.

Правила поведінки здобувачів освіти в Біляївському ліцеї .№2

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про загальну середню освіту» учень – це особа, яка навчається і виховується в одному із загальноосвітніх навчальних закладів, зарахування до яких, як правило, здійснюється з 6 років.

Статус учнів як учасників навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту» та іншими нормативно – правовими актами чинного законодавства України.

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» учні як здобувачі освіти **мають право** на:

- навчання упродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Учні як здобувачі освіти **зобов'язані**:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального

плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов Статуту освітнього закладу.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Здобувачам освіти забороняється:

- допускати прояви грубості, вульгарності;
- палити у приміщеннях і на території навчального закладу;
- використовувати петарди;
- вживати алкогольні напої, наркотичні та токсичні речовини, енергетичні напої;
- псувати державне, громадське та особисте майно.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ для здобувачів освіти

- Учень приходить у ліцей за 15-20 хвилин до початку занять, охайний, одягнутий відповідно до вимог ділового стилю, займає своє робоче місце, готує все необхідне навчальне приладдя.
- Забороняється приносити на територію закладу з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом вибухові, вогненебезпечні речовини; спиртні напої тютюнові вироби, наркотики і інші одурманюючі засоби й отрути;
- забороняється вживання непристойних виразів і жестів;
- забороняється без дозволу педагогів (за узгодженням із батьками) йти зі школи та її території в урочний час;
- у разі пропуску занять учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку або заяву від батьків (осіб, що їх замінюють) про причину відсутності на заняттях;
- фізична конфронтація, залякування і знущання є неприпустимими формами поведінки;
- не дозволяється жувати гумку, користуватися плеєром і мобільним телефоном на уроках;
- учень зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою;
- учень повинен належним чином вести щоденник, пред'являти його на першу вимогу вчителя.
- Учень повинен проявляти пошану до старших, піклуватися про молодших.

Школярі поступаються дорогою дорослим, старші - молодшим, хлопчики - дівчаткам.

- Поза ліцеєм учні поводяться скрізь і усюди так, щоб не принизити свою честь і гідність, не заплямувати добре ім'я школи.
- Учні бережуть майно ліцею, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти і порядку на території школи.
- До учнів, які привласнили чужі речі, застосовуються дисциплінарні стягнення. У разі спричинення збитку чужому майну, батьки учнів, які заподіяли збиток, несуть матеріальну відповідальність.
- Учні, які знайшли втрачені або забуті, на їх думку, речі, належить здати черговому, який знаходиться на посту №1, черговому вчителю, класному керівнику або шкільній адміністрації.
- Булінг є неприпустимою формою поведінки учнів у школі та за її межами.
- Не дозволяється жувати гумку, учні можуть користуватися на уроках гаджетами лише для навчання.
- Учень зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою.
- На першу вимогу вчителя учень зобов'язаний давати щоденник.
- Учень повинен щодня вести записи домашніх завдань у щоденнику.
- Приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, інструменти і письмове приладдя.

Поведінка учнів на уроках

- Учні входять до класу за дзвоником. Запізнюватися на уроки без поважних причин заборонено.
- Коли вчитель входить в клас, учні встають, вітаючи вчителя. Так само учні вітають будь-якого дорослого, який увійшов до класу під час занять.
- Під час уроку не можна ходити по класу без дозволу вчителя, голосно розмовляти, кричати, відволікатися самому і відволікати інших товаришів від занять розмовами, іграми і іншими справами, що не стосуються уроку.
- Заняття у ліцеї проводяться за кабінетною системою. За кожним учнем у кожному кабінеті закріплено окреме місце. Кожен учень відповідає за збереження санітарного стану та майна на своєму робочому місці.
- Якщо під час занять учню необхідно вийти з класу, то він повинен попросити дозволу у вчителя.
- Учень на уроці зобов'язаний виконувати всі вимоги вчителя.
- Під час відповіді на запитання вчителя учень повинен відповідати голосно, виразно, зрозуміло.
- Якщо учень хоче поставити питання вчителю або відповісти на питання вчителя, він піднімає руку.
- На уроці учень має право ставити питання вчителю, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.
- На уроки фізичної культури учні приходять у спортивній формі та спортивному взутті. Учні, звільнені від занять фізкультурою, обов'язково присутні в залі.
- Дзвінок про закінчення уроку дається для вчителя. Тільки коли вчитель оголосить про закінчення занять, учні мають право покинути клас. При виході вчителя або іншого дорослого з класу учні встають.

- Учень має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань, які стосуються теми уроку.
- Учні зобов'язані знати і дотримуватися правил техніки безпеки як під час уроків, так і після їх закінчення.

ПОВЕДІНКА УЧНІВ НА ПЕРЕРВАХ

Час перерви — особистий час кожного учня. Він може його проводити на власний розсуд, проте не повинен заважати іншим, порушувати правил безпеки.

Під час перерви учень **зобов'язаний**:

- підтримувати чистоту і порядок на своєму робочому місці;
- вийти з класу, якщо попросить учитель;
- підкорятися вимогам чергового учня чи учителя.
- забороняється бігати по сходах, поблизу вікон і в інших місцях, непристосованих для ігор.
- забороняється штовхати один одного, кидатися предметами і застосовувати фізичну силу.
- категорично забороняється самовільно відчиняти вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відкриті вікна.
- на перервах школярі можуть звернутися до свого класного керівника, чергового учителя, дирекції школи за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

Рекомендації щодо зовнішнього вигляду учнів

- У школу учні повинні приходити в одязі, який відповідає перебуванню дитини у суспільних місцях. Стиль одягу - діловий, класичний. Для уроків фізичної культури обов'язкова спеціальна форма.
- Спортивний одяг, призначений для уроків фізкультури, на інших уроках недоречний.
- Одяг повинен відповідати зросту, виражати пошану господаря до самого себе і суспільства.
- Не можна зловживати косметикою і носити багато прикрас на заняття.
- Знаходитися в школі у верхньому одязі без особливих на те причин не дозволяється.
- На урочисті загальношкільні заходи учні приходять у святковій формі.
- На вечори, концерти учні вибирають одяг по рекомендації батьків та на свій розсуд.

Черговий по класу

- Черговий по класу учень під час перерви має перевірити навчальний кабінет, підготувати дошку, забезпечити порядок у кабінеті.
- Черговий учень має право зробити зауваження іншим учням щодо правил поведінки та санітарних правил у навчальному кабінеті.
- Чергові учні допомагають черговому вчителю у здійсненні контролю за чистотою, порядком по школі, за виконанням всіма учнями цих правил.

Прикінцеві положення

- Учні не мають права під час знаходження на території ліцею і при проведенні шкільних заходів здійснювати дії, небезпечні для життя і здоров'я самого себе та оточуючих.
- За порушення цих Правил та Статуту школи учні притягуються до відповідальності, до них можуть бути вжиті такі стягнення:
 - усне зауваження;
 - запис зауваження в щоденник;
 - виклик учня самого або з батьками на засідання Ради профілактики;
 - відшкодування завданої учнем матеріальної шкоди його батьками.
- Ці Правила розповсюджуються на всіх учнів школи і є обов'язковими для виконання на всій території школи, а також під час усіх заходів, що проводяться школою.

ПЛАН
ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ
БІЛЯЇВСЬКОГО ЛІЦЕЮ .№2
НА 2022 - 2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

№ з/п	ВИД РОБОТИ	Цільова аудиторія	Строки виконання	Відповідальний
Первинна профілактика				
1.	Забезпечення інформацією сайт школи щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)» від 18 грудня 2018 року за №2657 - VIII та покласних стендів за тематикою «У нас тільки ТАК!»	Учні, батьки, вчителі	1 раз на семестр	ЗДВР Ковальова О.С.
2.	Організація постійного чергування в місцях загального користування (їдальня, коридор, роздягальня, шкільне подвір'я) і технічними приміщеннями		Постійно	ЗДВР Ковальова О.С., соціальний педагог Ускова К.О. Завгосп Опря Л.В.
3.	Перевірка приміщень, території школи з метою виявлення місць, які потенційно можуть бути небезпечними та сприятливими для вчинення булінгу (цькування)		З моменту написання наказу	ЗДВР Ковальова О.С., соціальний педагог Ускова К.О. Завгосп Опря Л.В.
4.	Тренінг для учнів 10-11 класів «Як не стати учасником булінгу»	Учні 10-11 класів	жовтень	ПП Дурбало О.С. Класні керівники 10-11 класів
5.	Виступ агітбригади «БЕМС» («Молодь обирає здоров'я») «Як правильно дружити»	Учні	грудень	ЗДВР Ковальова О.С. Керівник агітбригади Грушко О.В.
6.	Круглий стіл для батьків «Поговоримо про булінг та кібербулінг»	Батьки учнів 1-11 класів	Впродовж року	Класні керівники 1-11 класів

				ПП Дурбало О.С.
7.	Міні – тренінг «Як навчити дітей безпечної поведінки в Інтернеті»	Учні 1 – 4 класів	листопад	Вч. інформатики в початкових класах
8.	Круглий стіл для педколективу «Безпечна школа. Маски булінгу»	вчителі	березень	ЗДВР Ковальова О.С. ПП Дурбало О.С.
9.	Консультпункт «Скринька довіри»	Учні, вчителі, батьки	Протягом року	Соц. – психолог. Служба, соціальний педагог Ускова К.О.
10.	Години відвертого спілкування за участю представників Національної поліції «Не допускай проявів булінгу над собою. Допоможи другу»	Учні, батьки, вчителі	Листопад 2022 року, березень 2023 року	ЗДВР Ковальова О.С., соціальний педагог Ускова К.О.
11.	Ознайомлення учасників освітнього процесу з програмою «Вирішення конфлікту мирним шляхом. Базові навички медіації»	вчителі	Протягом року	Пр. психолог Дурбало О.С.
12.	Проведення відеолекторіїв у співпраці з представниками соціальної служби Біляївської служби у справах дітей.	Вчителі, учні	Протягом року	ЗДВР Ковальова О.С.
13.	Проведення моніторингу безпечності та комфортності закладу освіти шляхом анкетування	Батьки, вчителі, учні	Жовтень, травень	Класні керівники 1-11 класів Пр. психолог Дурбало О.С., соціальний педагог Ускова К.О.
14.	Години психолога спрямовані на запобігання та протидію булінгу			
1	Година спілкування «Агресія як прояв насильства»	9 класи	листопад	Пр. психолог Дурбало О.С.
2	Бесіда «Конфлікт та його наслідки»	6 класи	лютий	Пр. психолог Дурбало О.С.
3	Розвивальне заняття «Я та інші»	2 класи	березень	Пр. психолог Дурбало О.С.
4	Година спілкування «Кібербулінг як проблема порушення прав людини»	7 класи	грудень	Пр. психолог Дурбало О.С.
5	Заняття з елементами тренінгу «Обери безпечний шлях»	8 класи	січень	Пр. психолог Дурбало О.С.

6	Тренінг «Безпечний інтернет»	10 класи	лютий	Пр. психолог Дурбало О.С.
7	Розвивальне заняття «Як приборкати власних драконів»	3 класи	травень	Пр. психолог Дурбало О.С.
8	Анкетування за методикою «Агресивна поведінка» (за Є. Ільїним та П. Ковальовим)	учні 5-9 класів	січень	Пр. психолог Дурбало О.С.
9	Анкета «Протидія булінгу»	учні 5-11 класів	березень	Пр. психолог Дурбало О.С.
10	Тренінг для педагогів «Конфлікти – це норми життя?»	вчителі	листопад	Пр. психолог Дурбало О.С. ЗДВР Курдогло А.В.
11	Батьківський всеобуч «Агресивна поведінка підлітків. Що таке батьківський авторитет»	батьки, вчителі	грудень	КК, пр. психолог Дурбало О.С.
Вторинна профілактика				
17	Розгляд заяв про випадки булінгу	Індивідуально	За заявою	Адміністрація школи
18	Сеанси медіації (примирення)	Конфліктуючі сторони	За потребою	Соціально- психологічна служба, соціальний педагог Ускова К.О.

Зразок форми заяви про випадки булінгу(цькування)

Директору
Біляївського ліцею №2 Біляївської
міської ради Одеського району
Одеської області

(прізвище, ім'я, по батькові заявника)

(адреса проживання)

(контактний телефон)

ЗАЯВА

Зміст заяви викладається довільно.

В заяві повідомляється про випадки булінгу (цькування), а саме обставини, місце, час та яким чином здійснювався булінг (цькування).

Вказується відомості про потерпілого (жертви булінгу), кривдника (булера), спостерігачів (за наявності).

(дата)

(підпис)

ПОРЯДОК
подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв
про випадки булінгу (цькування) в школі

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».

2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування).

3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.

4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.

5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.

2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).

3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу отримує секретар друкарка, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.

4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу або його заступник.

5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).

6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.

8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числа педагогічних працівників.

2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення керівника закладу.

3. Відповідальна особа призначається наказом керівника закладу.

4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.

2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення матеріалу сторін.

3. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.

4. Комісія створюється наказом керівника закладу.

5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи.

6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.

7. Якщо Комісія визначила що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.

8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.

2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.

3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.

4. За результатами розслідування протягом 1 робочих дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.

5. Керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

ПОРЯДОК реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».

2. Цей Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, керівник закладу:

- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).

2. Заходи здійснює соціальний педагог у взаємодії з практичним психологом закладу освіти та затверджуються керівником закладу.

3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога і соціального педагога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

"Стаття 173⁴. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу -тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку".

